Rok 2024: snížení inflace k dvouprocentnímu cíli i rekordně ziskové hospodaření ČNB

31.3.2025 - | Česká národní banka

Bankovní rada se v uplynulých dvou letech zaměřila vedle cenové stability i na vyšší efektivitu a dlouhodobou udržitelnost hospodaření centrální banky. „ Náš hlavní mandát je nízká inflace a finanční stabilita. Během dvou let jsme snížili inflaci ze 17,5 % na náš cíl 2 % v únoru 2024 ," uvedl guvernér ČNB Aleš Michl. Za celý rok 2024 pak průměrná inflace činila 2,4 procenta, což bylo nejméně za šest let. „Díváme se ale i na to, jak se dostat z hospodářské ztráty, kterou jsme zdědili po předchozí bankovní radě. Naším cílem je položit základy dlouhodobě ziskové centrální banky pro příští generace," dodává Aleš Michl.

ČNB přijala řadu opatření ke zlepšení hospodářského výsledku. Například postupně upravuje složení devizových rezerv, které patří v poměru k HDP k nejvyšším na světě. Centrální bance garantují absolutní nezávislost při provádění měnové politiky, jsou ale také příčinou vysoké volatility hospodářského výsledku, jelikož jsou investované v cizích měnách, a tedy citlivé na pohyb kurzu koruny. Bankovní rada proto rozhodla o posílení dlouhodobého výnosového potenciálu devizových rezerv postupným navyšováním podílu akciových investic. Současně ČNB nakupuje zlato s cílem diverzifikace, tedy snížení volatility portfolia. V roce 2024 zajistila tato strategie v kombinaci s příznivým vývojem tržních podmínek velmi solidní výkonnost portfolia a odrazila se ve výnosech v celkové hodnotě 161 miliard korun.

Také kurzový vývoj ovlivnil výsledek loňského hospodaření pozitivně. Oslabení koruny vůči euru a americkému dolaru na počátku roku a její setrvání na slabších úrovních až do prosince vyústilo v kurzové zisky 137 miliard korun.

Přestože ČNB dosáhla historicky nejlepšího hospodářského výsledku, vývoj hospodaření v následujících letech bude ovlivněn řadou proměnlivých faktorů, jako jsou změny tržních podmínek či kurzové výkyvy. Rekordní zisk roku 2024 je proto nutné vnímat obezřetně a nelze jej automaticky očekávat i v následujících letech.

V důsledku postupného snižování základní úrokové sazby ČNB se v roce 2024 snížily náklady na provádění domácí měnové politiky. Z předloňských 187 miliard korun klesly na 145 miliard korun. ČNB také v uplynulých dvou letech upravila parametry povinných minimálních rezerv. Od října 2023 se povinné minimální rezervy bank a družstevních záložen neúročí a s účinností od 2. ledna 2025 se zvýšila sazba pro výpočet jejich výše. „ Snižujeme náklady na provádění měnové politiky, aniž bychom tím ovlivnili její efektivitu. Úspory ale hledáme také v provozu ČNB, protože věříme, že i veřejné instituce musí být řízeny racionálně," dodal Aleš Michl.

Provozní výdaje se díky řadě opatření přijatých bankovní radou loni meziročně zvýšily jen o 1,3 %, což představuje nejnižší hodnotu za uplynulou dekádu. Snížení celkového počtu zaměstnanců o 5 %, zeštíhlení organizačního uspořádání centrální banky a změny vykonávaných agend přispěly k podstatnému utlumení dynamiky růstu osobních výdajů, které vzrostly meziročně pouze o 0,5 %. Tato racionalizace umožnila udržet i nadále solidní růst mezd zaměstnanců ve výši 4,4 % při utlumeném růstu celkových provozních nákladů. Rozsáhlou transformací v současnosti prochází také pobočková síť. Její nedílnou součástí je přechod na digitální komunikaci, která již brzy výrazně zjednoduší a zrychlí služby pro všechny klienty bez ohledu na jejich regionální příslušnost. Zároveň přispěje k dalším provozním úsporám v budoucnu.

I díky pozitivnímu dopadu těchto a dalších opatření do hospodaření se za poslední dva roky bankovní radě podařilo snížit kumulovanou ztrátu ČNB z minulých let o 210 mld. Kč. V současnosti dosahuje 277 miliard korun.

Detaily o hospodaření ČNB jsou dostupné v Roční zprávě o výsledku hospodaření a účetní závěrce za rok 2024, které schválila bankovní rada na jednání 20. března.

ČNB není součástí veřejných rozpočtů České republiky, není placena z daní a její náklady nejsou náklady daňových poplatníků. Hospodaření ČNB 2022–2024 Jakub Holas ředitel odboru komunikace ČNB [1] Výše neuhrazené ztráty za rok 2023 byla zpětně revidována z důvodu změny účetní metody, viz účetní závěrka ČNB k 31. 12. 2024, kapitola 2.25.

https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/tiskove-zpravy/Rok-2024-snizeni-inflace-knbspdvouprocentnimu-cili-i-rekordne-ziskove-hospodareni-CNB